

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési díjak:

Egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, községi jegyzőknek és tanítóknak egész évre 6 korona.

Magánhirdetések díja:

Négyszer hasábozott garmond sorért 10 fillér.

Hivatalos hirdetések díja:

Egyszeri közlésért, tekintet nélkül a szöveg nagyságára, nyugtábellyel és támlappal együtt 6 korona.

Nyiltér soronként 60 fillér.

Többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújthatnak.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénzküldmények és hirdetések a kiadóhivatalhoz ezimezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.

Tisztújítási mozgalmak.

Amint a vármegyei általános tisztújítás ideje közeledik, mind erősebb és erősebb hullámokat vernek a megyeszerte megindult választási mozgalmak.

Vármegyénk főispánja is elérkezettnek látja az időt, hogy a vármegyebizottsági tagoknak ez irányban való hangulatáról tájékozódást szerezzen.

Ezen célból a törvényhatósági rendkívüli közgyűlés napjára, december 9-ére Zilahra, a vármegyei házához érkeztetve hívta össze a vármegyebizottsági tagokat. A meghívó így szól:

„A vármegye választott tisztikarának megbízatása a folyó év végén lejárván, a tisztújító közgyűlés a jövő hónapban fog megtartatni.

Mint minden fontosabb kérdésben, úgy a választást illetően is — a vármegye közönségének akarátát megismerni és ennek szem előtt tartásával eljárni óhajtván, tisztelettel kérem, hogy az e célból folyó évi december hó 9-én d. e. 12 órakor, a vármegyei ház dísztermében tartandó értekezleten részt venni méltóztassék. Zilah, 1907. november 30. Hazafiúi tisztelettel: Kaizler György, főispán.”

A központi tisztikarban egyelőre nincs kilátás arra, hogy a mostani tisztviselőkkel szemben kívülről pályázzanak. Egyedül az árvaszéki ügyész állás betöltésénél indult meg a mozgalom, amennyiben Somogyi Kálmán mostani árvaszéki ügyésszel szemben dr. Gazda Ferenc fiatal zilahi ügyvéd megválasztatása mellett széleskörű komoly akció van folyamatban.

A járási főszolgabíróságok betöltése tekintetében eddig csak a tasnádi és

krasznai járásra nézve vannak a jelenlegi főszolgabírákkal szemben pályázók. Ott, mint már említve is volt lapunkban, Bay Ferencel szemben a most hat éve szavazatkisebbségben maradt Bölöny Bálint szilágy-somlyói rendőrkapitány akarja régi főszolgabírói állását visszanyerni, itt pedig Sántha György fungens főszolgabíróval szemben dr. Papp Gyula vármegyei másod aljegyző aspirál a főszolgabírói székre.

A járásbeli megyebizottsági tagok mindkét járásban ismételt tartottak értekezleteket. A tasnádiiban ez alkalommal Bölöny Bálint mellett nyilatkoztak meg az értekezleten megjelent bizottsági tagok, — a krasznai járásban pedig Sántha György újból való megválasztása érdekében tömörültek.

Mind a két értekezletből körlevél alakjában értesítették és csatlakozásra hívták fel a vármegyebizottsági tagokat.

A szétküldött körleveleket itt közöljük:

Igen tisztelt bizottsági tag ur!

Ősi alkotmányunkban gyökeredző s újabbkori törvényeinkben is biztosított azon jogunk, hogy közigazgatási tisztviselőinket magunk választjuk, sarkalatos biztosítéka a jó közigazgatásnak és a polgári szabadságnak.

Hogy a választási rendszer úgy a fejlettebb közigazgatás érdekében, mint a vármegyei alkotmányvédelmi hivatása szempontjából századokon át célszerűnek bizonyult, ez azt igazolja, hogy a választókörzség választási jogát rendszerint és igazságosan gyakorolta. Előbbi eredményezte azt, hogy a legalkalmasabbak bizattak meg a tisztséggel, utóbbi pedig azt, hogy akik gyakorlatá-

ban vannak a tisztségnek, ok nélkül ne legyenek attól megfosztva.

De mint minden emberi intézménynél, úgy itt is fordulhatnak elő rendellenességek.

Egy ilyen rendellenesség történt hat évvel ezelőtt, amikor az általános tisztújítás alkalmával Bölöny Bálint tasnádi volt főszolgabíró, vármegyénk szülöttét, annak dacára, hogy hivatali állását 17 éven át, úgy felsőbb hatósága, mint a közönség ítélete szerint kifogástalanul töltötte be s a reá bízott közigazgatási érdekeket önzetlen becsületességgel szolgálta, a választás eredménye megfosztotta hivatalos állásától.

Példátlan eset volt ez vármegyénkben, hogy egy, szolgálati multtal még alig birt s más vármegyéből bejött, kezdő fiatal tisztviselő, egy idős tisztviselő társának az állására tört s egy szegény családapa kezéből kivette a kenyeret, csak azért, hogy saját személyes ambícióját kielégítse.

Nem akarunk most azzal foglalkozni, hogy minő okok idézték elő ezt a sajnálatos eseményt, csak mint tény állapítjuk meg, hogy itt csorbát szenvedett a választások hagyományos szelleme s igazságtalanság történt egy régi jó tisztviselővel szemben, melyet helyrehozni, a most következő tisztújító közgyűlésnek erkölcsi kötelessége.

Ugyanazért az értekezlet egyhangulag kimondja, hogy a tasnádi főszolgabírói állásra Bölöny Bálint volt főszolgabíró óhajta visszahelyezni.

Miután pedig ezen szándékában nem személyi tekintetek, hanem az ősi szokás által szentesített s úgy a tisztviselői állás biztonsága, mint a közérdek szem-

pontjából helyesnek bizonyult elvek vezérlik, ezen határozat megküldésével fölkéri a vármegye többi járásaihoz tartozó bizottsági tagokat is, hogy igazságos és méltányos törekvésében támogatassák.

Kelt Tasnádon, 1907. évi november hó 15-én, a Bölöny Bálint pártjához tartozó törvényhatósági bizottsági tagok értekezletéből.

Dr. Balássy Endre s. k.,
ért. elnök,

Dr. Kósa Béla s. k.,
ért. jegyző.

*

A krasznai járásnak törvényhatósági bizottsági tagjai november hó 26-án délután Krasznán, dr. K. Tompa Arthur, Lengyel Akos és Kövesdy Zsigmond törvényhatósági bizottsági tagok egybehívására tömegesen megjelentek, hogy a küszöbön álló vármegyei tisztújítás eshetőségeire való tekintettel egyöntetű akciót indíthassanak. A népes értekezlet dr. K. Tompa Arthur elnökle alatt egyöntetűleg azt a határozatot hozta, hogy amennyiben Sántha György krasznai járási főszolgabírónak ezen minőségben továbbra is hivatalban való maradása az egész krasznai járásnak jól fel fogott érdekében áll, ennél fogva az értekezlet tagjai úgy egyenként, mint összesen minden törekvésükkel oda fognak hatni, hogy megválasztatását előmozdítsák és biztosítsák.

A „Szilágy-Somlyó” Tározája

Halhatatlanság a természetben.

Az élet olyan, mint a gyertyaláng; fellobban, ég, lobog egy ideig és aztán végül elalszik. Ez az nem csupán költői hasonlat: ez valóság. A láng nem állandó és nem határozott valami: nem alkotják állandóan ugyanazok az anyagrészecskék; a mi a lángban az egyik pillanatban ég, a másik pillanatban már elégett és elillant, az már nem láng többé; ellenben folyton új meg új anyagrészecskék jutnak helyébe, a melyek égve és elillanva, s új meg új anyagrészecskéknek helyet adva, a láng tűneményét alkotják, mindaddig, míg az égő anyagrészecskék el nem fogynak, vagy a míg az égést félbe nem szakítják. Mi állandó a lángban? Csak az alak, semmi egyéb, az anyag folyton változik.

Minden élő szervezet olyan, mint a láng: az ember, az állat, a növény egyaránt. Azok az anyagi részecskék, melyek az élő emberi testet alkotják, egy percig sem ugyanazok, hanem minden pillanatban már minden századrészeben mások és mások; a párolgás és az égés folytonos az emberi testben, nem szünetel egy másodpercre a századrészig sem, egyes anyagrészecskék elillannak s mások jutnak helyükbe lélekzésünk és táplálkozásunk útján.

A lángban az égő anyagnak gázrészei suhannak át, pillanat alatt elégve; éppen így, csak hogy természetesen sokkal lassabban égnék el és párolognának el a testünket alkotó anyagi részecskék is: egy ideig keringenek a test nedveiben, hozzájárulnak az élet fenntartásához s felhasználás után ismét eltűnnek. Az élőlény csak forma, a melynek anyaga folyton változik s a míg a forma szakadatlanul fennmarad, addig él az organizmus.

A szénhidrát, oxigén és nitrogén, mely az izmot alkotja, addig él, míg abban az izomban funkcióját elvégzi; de a mint elégnék és kileheljük őket, vagy a mint olvasztás után a vese eltávolítja őket a szervezetből, ismét azokká válnak, a mik voltak, mielőtt az élő szervezetbe jutottak: holt anyagokká; csak az a különbség, hogy mint éghető anyagok jutottak a szervezetbe és mint elégettek kerülnek ki belőle. A hőt, a mely bennük rejtett, átadták a szervezetnek, a melyre ennek szüksége volt, hogy létét fenntarthassa. E létben azonban semmi sem tartós, csak a határozott forma, a melybe beleilleszkednek a szervezetet alkotó anyagi részecskék. És a mint egyik láng a másiknál gyulad meg, úgy egyik élet a másik életből jön létre. Az új életnek a csirája már megvan egy régebbi életben. Bizonyos körülmények között egy szervezetnek az életlángjából számos más élő szervezet származhatik, éppen úgy, mint a hogyan az égő máglyából egy, két, három, vagy bizonyos számú lángoló fahasábot elvehetünk, hogy vele egy-egy másik, még nem égő máglyát meggyújtunk. Ha a szomorufűz egy-egy ágát leszakítjuk és földbe szurjuk, megfogva és növekedik: ha a polipot darabokra vágjuk

és visszadobjuk a tengerbe, mindegyik darab tovább él és növekedik; a szomorufűznek vagy a polipnak meg van az a különös tulajdonsága, hogy egyes részei önállóan, a nagy testtől elválasztva is magukba veszik, asszimilálják a létük fenntartásához és testük fejlesztéséhez szükséges anyagokat. Ha a béka-nak levágjuk a lábát, a lábhoz nől újból egy egész béka, azért, mert a béka lábának nincsenek olyan szervei, a melyek a levégő és a táplálék felvételre alkalmasak volnának. A polipnak ellenben minden testrészecskéje olyan, hogy alkalmas a táplálék felvételére, a szomorufűz minden ágának a keresztmetszete is alkalmas a táplálék felvételére, tehát olyan anyagba téve, a melyben táplálékot talál, megél és tovább fejlődik: új élőlényé válik.

Menjünk tovább ezen a nyomon. Ha egy lónak az egyik lábát levágjuk és azt kérdezzük, hogy e két darabra osztott élőlényből már most melyik tulajdonképpen a ló: a levágott láb-e, vagy a törzs; mindenki azt feleli, hogy a törzs, a melyen még három láb maradt és a mely életképes lehet, míg a láb már élő nem lehet. De ha egy polipot hosszabban ketté vágunk, vagy több egyenlő részre darabolunk, vajjon ki tud arra a kérdésre felelni, hogy ezek közül már most melyik volt az eredeti polip? Az egyenlő részekre feldarabolt polipnak mindegyik része éppen olyan jogosult arra, hogy őt tartsuk a polip léte fenntartásának, mint a többi, pedig többé egyik sem az eredeti lény már. És e mellett még azt sem mondhatjuk, hogy az eredeti polip kimúlt: él tovább; csak felosztott, anélkül, hogy életképessége, vagy életműködése csak egy pillanatra is megszűnt volna. A polip tehát nem oly határozott

egyeniség, mint az ember, vagy a ló, a melynek életszervei és érzései centralizálva vannak és a melynek egysége meg nem bontható, hanem elválasztott, lemetezett részei elhalnak, vagy a mely erőszakos elválasztás esetén esetleg teljesen megszűnik élni. A polip azonban nem határozott, nem centralizált egyeniség; éppen úgy a fák sem egyeniségek, mert lemetezett ágaik külön is tovább élhetnek, sőt nem egyeniség a lemetezett faág sem, mert életképes akkor is, ha a csucát levágjuk s ez a csúcs a földbe dugva, ismét önálló életet élhet. Ha tehát a polipot egyenlő darabokra szétdaraboljuk, nem egy határozott egyeniséget vágunk szét, nem kérdezhetjük tehát, hogy a polip-darabok közül melyik volt már most az igazi, az eredeti polip? Mindegyik az volt!

A polip életét csak mesterséges beavatkozással, szétvágással lehet megsokszorozni. De millió meg millió élőlény van, a mely önmagától oszlik fel több élőlényre. Ezek igen apró, csak nagyítóval látható úgynevezett egysejtű szervezetek, (hogy állatok-e, vagy növények? ezt a kérdést eldönteni a tudósok feladata, a kik eleget civakodnak rajta.) Ez az egysejtű álló élőlény a táplálék mennyisége és az életviszonyok kedvező vagy kedvezőtlen volta szerint gyorsabban vagy lassabban növekedik, s a mint bizonyos nagyságot elér, nem nő tovább, hanem anyaga két részre oszlik, a mely egy ideig még összefügg, de a két rész között csakhamar választófal keletkezik, majd a két rész egymástól teljesen elválik: az egy élőlényből, két élőlény lett; s mind a kettő ismét addig növekedik, míg bizonyos nagyságot elérve, két-két részre nem oszlik; ezek a részecskék megint tovább

Vármegyei élet.

Szilágyvármegye törvényhatósági bizottsága Zilahon, a vármegye-ház disztermében 1907. évi december hó 9-dik napján d. e. 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart.

Tárgysorozat:

1. Alispán előterjesztése az általános tisztújítás megtartására tisztújító közgyűlés kitűzése iránt.
2. Alispán előterjesztése az ákosai és somlyó-ujlaki kerületekben meghiusult törvényhatósági bizottsági tag-választásokra újabb határnap kitűzése iránt.
3. M. kir. belügyminiszter 115,687—1907. sz. a. kelt rendelete a folyó évi tavaszi rendes közgyűlésben két közigazgatási bizottsági tag választása tárgyában hozott határozatok felülvizsgálásáról s ennek következtében egy közigazgatási bizottsági tagnak titkos szavazás útján való megválasztása.
4. M. kir. belügyminiszter körrendelete jegyzői fizetési-alap létesítése tárgyában.
5. M. kir. belügyminiszter leirata a gyámpénztári tartalék-alap kamat jövedelmének az elhagyott gyermekek segély-alapjába beutalása tárgyában.
6. Alispán előterjesztése a vármegye öt törvényhatósági kidedódójának az állam tulajdonába és kezelésbe való átadása iránt.
7. Alispán előterjesztése a vármegye területén új ovodák felállítását végett a kised-óvodai-alap felhasználása és törlesztéses kölcsön felvétele iránt.
8. A közigazgatási bizottság megkeresése a vármegye területén felállítandó új állami iskolák elhelyezése végett szükséges építkezésekre kölcsön vétel iránt.
9. A közigazgatási bizottság 1907. év első felére vonatkozó időszaki jelentése.
10. Alispán jelentése a törvényhatósági közuti-alap pénzkészletének elhelyezése tárgyában.
11. Alispán előterjesztése a folyó évi közuti költségvetésben korlátok, kerékvétők és kilométer oszlopokra előirányzott fedezetnek azon munkálatok végre nem hajthatása miatt jövő évre átvitele iránt.
12. Alispán előterjesztése Mocsolya község által állami iskola építésére felveendő kölcsönért kezessége vállalása tárgyában.
13. Ákos község kérelme a Felsőszopor—Ákos—Kr.-bélteki törvényhatósági uton Ákos község belterületén Krasznahid készítése iránt.
14. A vármegyei erdőőrök kérelme fizetésük rendezése iránt.
15. Veszprém vármegye közönségének átirata a fogyasztási adóknak a városok háztartására átengedése tárgyában.
16. Szilágy-somlyó város képviselő-testületének a szervezeti szabályrendelet újból alkotása tárgyában hozott határozata s a városi tanács és Szabó György s társai vonatkozó felelőzése. (11,557—1907.)
17. Szilágy-somlyó város képviselő-testületének az utcák és tereknek műjárdával való ellátása tárgyában hozott határozata és Hubert Jenő s társai vonatkozó felelőzése.
18. Szilágy-somlyó város képviselő-testületének aszfalt gyalog járda készítésére szerződés kötése tárgyában hozott határozata.
19. Fried Dezső és Goldglancz Lajos felelőzése Zilah város képviselő-testületének az állami borítal és huszfogyasztási adók és adópótlékok beszedési jogának berbeadása tárgyában hozott határozata ellen.

nőnek és megoszlanak, a végtelenségig. Néha csak harminc másodperc szükséges egy ilyen lény kifejlődéséhez és megoszlásához, egy óra alatt tehát egyetlen előlélből milliók keletkezhetnek, elegendő táplálék és kedvező életviszonyok között. Ujabbán kiderült ugyan, hogy az így megoszló egysejtű lényeknek az életképessége egyre csökken, s hogy a kétszázadik, vagy háromszázadik nemzedék már annyira degenerált, hogy további megoszlásra nem képes. Ilyenkor az elgyengült lény a helyett hogy tovább megoszlanék, egy másik hasonlóan gyenge lénnyel egyesül: a két gyenge sejtből egy erős sejt válik és ez az erős sejt azután tovább oszlozhatik, a kétszázadik, vagy háromszázadik generációig, a mikor a gyenge sejtek egyesülés útján ismét megerősödnek. Ebben a folyamatban nyilvánvaló az élőlények halhatatlansága: a két részre oszló egysejtű lényre nem lehet azt mondani, hogy meghal, vagy megsemmisül: csak két részre oszlik és részeiben tovább él: nem hal meg, hanem megkészszerződik. Azok az egysejtű lények, melyek a kétszázadik, vagy háromszázadik nemzedékben degenerálódnak, s annyira gyengékké, hogy további megoszlásra már nem képesek: ha nem egyesülnek, meghalnak, az egyesülés által időnként megerősödő apró lényekben azonban az élőanyag, az ugynevezett protoplazma, sohasem szűnik meg élni. Legfőbb gyöngül az élettereje a megoszlás által, de

20. Szabó Ödön körjegyző felelőzése Pecsely község képviselő-testületének a községi iskola elhelyezésére bérlet tárgyában hozott határozata ellen.
21. A bikácai körjegyző felelőzése községi képviselő-testületének az elüljárók fizetése tárgyában hozott határozata ellen.
22. György István s társai felelőzése Somlyó-Ujlak község képviselő-testületének vadászati haszonbér felhajtása tárgyában hozott határozata ellen.
23. Matolcsi János felelőzése Krasznahorvát és Petény községek képviselő-testületének a vadászati haszonbér felhajtása s a terület bérbeadása tárgyában hozott határozata ellen.
24. Incze Lajos s társai vállalkozók kérelme a törvényhatósági közutakra 1905. és 1906. években szállított kavics árának leszámolása tárgyában tett intézkedések módosítása iránt.
25. Alispán jelentése Kémer nagyközség képviselő-testülete részéről az ottani állami iskolánál alkalmazott tanerők után fizetendő nyugdíj járulék viselésének megtagadása iránt.
26. Menyő község birtokosságának a nyomásos gazdálkodás fenntartása tárgyában hozott határozata.
27. A lecsméri volt urbéres birtokosságának a közös legelőre vonatkozó szervezeti szabályrendelete.
28. Máriási György m.-csaholyi körjegyző nyugdíjazás iránti kérelme.
29. Deesháza község képviselő-testületének terítmenyek törlése tárgyában hozott határozata.
30. Bikáca község képviselő-testületének a községi albirói állás megszüntetése tárgyában hozott határozata.
31. A felső-berekszői körjegyzőség községi képviselő-testületének községi ház építése tárgyában hozott határozata.
32. Sz.-cséhi főszolgabíró jelentése Alsó-Bereksző község által a gör. kath. egyháznak átengedett kötvény értékeinek megtérítése tárgyában.
33. Sz.-Szeg község képviselő-testületének határozata a körjegyzői lak és iroda építésére a szegény-alapból kölcsönvétel tárgyában.
34. Az almásbalázsházi körjegyzőség közs. képviselő-testületeinek a segédjegyző lakbérére felemelése tárgyában hozott határozataik.
35. Galgó, Kettősmező, Ormező és Tihó községek képviselő-testületeinek a szervezési szabályrendeletek módosítása tárgyában hozott határozataik s Lusztig Elek körjegyző vonatkozó felelőzése.
36. Szilágy-Kövesd község képviselő-testületének határozata a szervezeti-szabályrendelet módosítása tárgyában.
37. Dabjon és Solymos községek képviselő-testületének segélyezést tárgyzó határozataik.
38. Bádón község képviselő-testületének hasonló-tárgyú határozata.
39. Haraklán község képviselő-testületének hasonló tárgyu határozata.
40. Galgó, Tihó és Ormező községek képviselő-testületeinek a debreceni siket-néma tanintézet segélyezését tárgyzó határozataik.
41. Farkas Jánosné perjei születésű oklevelének meghirdetése.
42. Szilágy-bagosi körjegyzőség községi képviselő-testületének szervezeti szabályrendeleteik módosítása tárgyában hozott határozataik.
43. A márkaszéki körjegyzőség községi képviselő-testületeinek hasonló-tárgyú határozataik.

meg is erősödik az egyesülés, a párosodás által. Es ez történik az ily egysejtű lények óriási többségével, míg csak nagyon kevés ilyen egysejtű lény körül arra a sorsra, hogy denerálódnak, nem talál társat, a melylyel egyesülve megerősödhetnek. Az egysejtű lények élő anyaga, a protoplazma tehát halhatatlan. Ha a nagyító üveg alá tesszünk egy hasadó gombát, ebben ugyanaz a protoplazma anyag van, a mely millió évvel ezelőtt is meg volt a hasadó gombában ugyanaz a protoplazma-anyag terjedt tova milliárdnyi nemzedékeken át, a nélkül, hogy életvékenysége, vagy léteének formája megszűnnék; a milliárdnyi nemzedékek sorában sehol sem lehet megjelölni olyan határt, a hol azt mondhatnók, hogy: itt halt el az egyik élő organizmus protoplazmája, s itt kezdődött új, önálló élet egy másik organizmussal.

Az élet folytonossága a magasabbrendű szervezeteknél nem az eredeti individuumnak két egyenlő részre való válásából származik, de itt is épségben marad az a tétel, hogy ugy a növény-, mint az állatvilágban egyik individuum a másiktól származik, az élőanyag-nak, a protoplazmának folytonossága, vagy mondjuk: halhatatlansága tehát a magasabbrendű szervezetekről is elmondható: az élőanyag, a protoplazma soha sem hal meg, hanem tovább él az utódokban.*)

*) Ezen érdekes közleményt az 1908-ik évre szóló »Kincses Kalendárium«-ból vettük át. Szerk.

44. Szilágy-Nagyfalu és Búrgözd községek képviselő-testületeinek hasonló tárgyu határozataik.

45. Badacson és Szécs községek képviselő-testületeinek hasonló tárgyu határozataik.

46. Az ilosvai körjegyzőség községi képviselő-testületeinek hasonló tárgyu határozataik.

47. A nagy-pacali körjegyzőség községi képviselő-testületeinek terítmenyek törlése tárgyában hozott határozataik.

48. Ér-Mindszent község képviselő-testületének hasonló tárgyu határozata.

49. Nagy-Derzsida és Zálnok községek képviselő-testületének a siketnémák debreceni tanintézte segélyezését tárgyzó határozataik.

50. Tasnád nagyközség képviselő-testületének hasonló tárgyu határozata.

51. Az ilosvai körjegyzőség községi képviselő-testületének a körjegyzői laknál álló építész tárgyában hozott határozataik.

52. Tasnád nagyközség képviselő-testületének a tasnád—érmihályfalvi h. é. vasútra hozzájárulást tárgyzó határozata.

53. Peér nagyközség képviselő-testületének az éjjeli örök számát, fizetését és köteleességét tárgyzó határozata.

54. Ér-Mindszent község képviselő-testületének a kisbíró fizetésének felemelése tárgyában hozott határozata.

55. Gróf Kúun Zsigmond közigazgatás-gyakornok kérelme szabadságideje meghosszabbítása iránt.

56. A szamosújvári muzeum-egylet kérelme a vármegye monographiájából ingyenes példányért.

57. A magyarországi rendőrtisztviselő-egyesület kérelme az egyesületbe belépés iránt.

58. Özv. Tömösvári Jánosné segélyezés iránti kérelme.

59. Peley Ilona hasonló tárgyu kérelme.

60. Özv. Lekli Józsefné hasonló tárgyu kérelme.

61. Osváth Lajos közig. tantolyam hallgató hasonló tárgyu kérelme.

62. Vánca János hittanhallgató hasonló tárgyu kérelme.

63. Községi pótdadó törlések.

64. Községi költségvetések, pótköltségek.

65. Községi zárszámadások és egyéb községi alapok számadásai.

Kincses Kalendárium. 1908.

Az új kalendárium megjelenése figyelmeztet bennünket, hogy vége felé közeledik az esztendő. A könyves boltok kirakataiban a Kincses Kalendárium piros kötetei az új esztendő közeledtének a legelső hirdetői. Az új Kincses Kalendárium még jobb az ideinél és a régieknél, pedig azok is jók voltak. De a legfinomabb bor is minden esztendőben javul, a mint öregedik, így javul a Kincses is íróinak, művészeinek s jóakaróinak évről-évre öregedő tapasztalatai következtében.

A Kincses Kalendárium-nak az a része, a mely olvasnivalókat, vagy öszintében szólva: tanulnivalókat tartalmaz, az idén négy-öt ívvel gyarapodott s megfontolni való, hogy egy iven körülbelül kétezer nyomtatott sor van, — négyezerannyi, mint a közönséges könyvekben. Meglehet, hogy némelyek kifogásolják a Kincses Kalendárium betűinek kicsinyességét, de egy könyvben ily óriás anyagot közölni másként nem lehetne. S különben hivatkozhatunk az angolokra és az amerikaiakra, azok praktikus és okos emberek s minden újságjuk olyan apró betűvel van szedve, mint a Kincses, a kalendáriomaikban pedig még sokkal apróbb betűket látnak.

A Kincses új kötetét a következő nagyobb cikkeket közli: elsősorban az év történetét, az év nevezetes halottjainak arcképeivel. Azután a magyar mitológiáról olvashatunk egy cikket: a pogány magyarok hitéről. A szokások statisztikai táblák után két érdekes cikk ismerteti Európá fejedelmi családjait s a magyar arisztokráciát. A nemzetközi jog rövid kivonata után érdekes dolgokat lehet olvasni az orvosi műtét közben való narokizálásról e sokat sejtető címmel: Egy pilantás a másvilágra. A legszigorubb aszkéta-életet élő apácákról, a karmelitákról is van a Kincsesben egy cikk, érdekes képekkel ugyszintén a jövő városáról is. A Széchenyi-Vanderbilt-nász aktualitássá tette az amerikai arisztokráciát és nemességet, melyet a Kincses szintén ismert. Egy nagy tanulmány képekkel és térképekkel ismerteti a sarkvidéki expedíciók eddigi eredményeit. Egy cikk bebizonyítja, hogy a természetben is van halhatatlanság. A misztikus természet-tünemények közül a villámcsapás és a jégésmért egy-egy nagy tanulmány. Az állatok világából, valamint a mindennapi természet-tudomány köréből egy tucatnál több cikk következik ezután, de jut tér a méhé-

szet, a biliárd-játék és a skandináv államok történetének ismertetésére is. Egy nagy cikk megismerteti velünk a Vatikánt és lakóit, irásban és érdekes képekben. Nagy érdeklődésre tarthat számot a modern szociálmus irányait ismertető cikk is. Igen sok kép van a virágos kertek, a hollandi festészet remekait és a svéd szoba-tornázást ismertető cikkekben is. A Magyar Nemzet Aranykönyve című közlemény felsorolja azokat, a kik az abszolutizmus idején halált vagy börtönt szenvedtek a nemzeti ügyért; kilencven arckép díszíti ezt a cikket. Borghese herceg pekingi útjának leírása is benne van a Kincsesben s utána egy nagy szótár arra tanít bennünket, hogy hogyan ejtsük ki az idegen neveket? Egy igen okos, világos cikk azt magyarázza, hogy mikor olcsó és mikor drága a pénz?

De ki tudna egy cikkben számot adni az egész tartalomról, a melynek jegyzéke magában a Kincses Kalendárium-ban ezerkötő-száz sor? A ki ezt a vastag, hihetetlenül sok anyagot magában foglaló kötetet forgatja: folyton új, meg új dolgot talál benne, — talán még a szerkesztője is.

A Kincses Kalendárium külső formája és az ára azonban most is változatlan maradt: az árcsinosan bekötött kalendárium ára még mindig csak két korona.

Különlélek.

— **Állandó választmányi ülés.** A folyó évi december hó 9-ére egybehívott rendkívüli közgyűlés tárgyait előkészítette, javaslattal ellátása végett a vármegye állandó választmánya december hó 7-én d. e. 9 órakor Zilahon, a vármegye-ház kistermében ülést tart.

— **Szilágy-somlyó város 1908-ik évi költségelirányzatát** a tanács már elkészítette s azt kinyomtatva a képviselő testület tagjainak szétküldte. A költségvetési előirányzat a közelebbi évek költségvetéseit az előirányzott összeg tekintetében jóval felülhaladja. Csak maga a rendes bevételekkel nem fedezhető és közrovalat útján való fedezetre utalt, ugynevezett deficit 34,029 koronát és 47 fillért tesz, melynek fedezésére 65,000 korona egyenes állami adó után 53% pótdadó kivetése van javaslatba hozva. Tagadhatatlan, hogy városunk elhanyagolt adminisztrációjának fejlesztése, a tisztviselők fizetésének javítása, új állások rendszerezése, a műjárdák létesítése és villanyvilágítás, mind tetemes pénzszárazatokat kívánnak. Ne csodálkozzunk, ha a város évi szükséglete 166,930 koroná-ban és 99 fillérben van előirányozva.

— **Kitüntetés.** A király Kis Gergely m. kir. I. számú csendőr kerületbeli járőr-mes-tert, hosszú és kötelességű szolgálatai elismeréséül az arany érdemkeresztel tüntette ki.

— **Teaestély.** A szilágy-somlyói izr. jó-tékony nőegylet e héten, vasárnap este tartja első teaestélyét, a melyre falragasok útján hívták meg a közönséget. A teaestély tombolajátékkal lesz egybekötve, s a mint értesülünk, egész sereg szebbnél-szebb tárgyat ajánlottak fel e célra a jöszívű adakozók. A nőegylet első teaestélyét a városi szálloda éttermében rendezi, a jegy ára személyenként 1 korona, melyért egy csésze teát, teaüteményt és egy tombolajegyet kap a vendég. Ez este-tyél 8 órakor kezdődik. A nőegylet választmánya arra kéri az adakozókat, hogy a felajánlott tombolatárgyakat vasárnap délig az elnökhez, Barta Károlyné urnához szívesked-jenek elküldeni.

— **Egyleti élet.** Lapunk olvasói előtt épen nem volt titok, hogy a helybeli temet-kezési egyesület a közelmúltban a válság szélére jutott. Az egylet tagjainak indolenciája és a szárnnya kelt bizalmatlanság csaknem végzettszerűvé vált ezen egyesületre nézve. Most azonban illetékes helyről arról vagyunk értesülve, hogy az egylet vezetőségének ér-lyes eljárása kiszorította az egylet kebeléből a hanyag fizetőket, a künnt levő követeléseit törvényes uton behajtotta, adósságait kiegyen-lítette s ezzel a további működését biztosít-totta. Gratulálunk a kellemes hírhez s óhaj-tjuk, hogy az egyesület az emberbaráti téren tovább is eredményesen munkálkodhassék.

— **Felső leányok előadása.** Zeufolási meg-telt december 1-én délután színházunk nézőtere közönséggel, amelyet a szilágy-som-lyói állami felső leányiskola növendékeinek, felerészben az iskolai könyvtár, felerészben egy tanulmányi kirándulási alap javára ren-dezett jótékony célu előadása hozott össze. A műsor igen ügyesen volt összeállítva és an-nak összeállításáért, a szereplők betanításáért és a nagyon szépen sikerült rendezésért a felső leányiskola tanítóit, legelső sorban pedig Marosy Aranka tanítónőt méltó elismerés illeti. A növendékek a maguk kijelölt

szerepükben mind megállottak helyüket. Különösen a Vadrózsa képlet nyerte meg a közönség tetszését, melynél Matéka Erzsike (vadrózsa) és Balázs Róza (herceg) II. osztályú növendékek kellemes énekében és a Marosy Aranka tanítónő által nagy gonddal beállított gyermek karénekből magaslott ki a gyermekelőadás utóérhetetlen kedves varázsa. Nem említhetjük mind fel a szereplő csinos és ügyesen mozgó leánykákat, de még is ki kell emelnünk Balogh Róza és Erdélyi Ilona I. osztályú növendékeket, kik Serli Lajos „Remény“ című kedves dallamu kettősét meglepő szabatossággal és szívhez szóló kellemes hanggal énekeltek.

— **Országos tanárkongresszus.** Folyó évi december hó 27—28-ára az Országos Középiskolai tanáregyesület kongresszust hívott össze Budapestre, amely kongresszusnak főtárgya a tanári fizetések végleges rendezése fog lenni. A kongresszuson a zilahi ref. Wesselényi-kollégium tanácskara is képviselteti magát. A napokban tartott gyűlésen Kincs Gyula igazgatót, Both István dr. és Nagy Sándor tanárokat küldötte ki a kongresszusra.

— **Pálmai Ilka Zilahon.** Zilahról írják, hogy a jövő év január hó 4-ike táján, amikor Nagykárolyban fog hangversenyezni Pálmai Ilka, Zilahon a Vigadóban is fel fog lépni.

— **Meghívó.** Szilagyvármegye muzeum-egyletének tisztelt tagjait a törvényhatósági bizottság 732—1904. kg. számú határozata értelmében 1907. évi december hó 9-én délután 3 órakor, Zilahon a vármegye székháza nagytermében megtartandó közgyűlésre ezenel meghívom. Tárgy: 1) Az egylet feloszlása, gyűjteményének és vagyonának hováfordítása tárgyában beadott indítvány felett való határozás. Jegyzet. Ez a közgyűlés az egyleti alapszabályok 35. §-a értelmében harmad ízben hivatván össze, a megjelenő tagok számára tekintet nélkül határozatképes leendő. Török, egyleti elnök.

— **Vig estély.** A szilagyecsehi milleniumi nőegylet Szilagyecsehben, 1907. december 7-én, a községi háza dísztermében, a szegény gyermekek felruházására tombolával egybekötött jótékonyestélyt rendez. Műsor: 1) Prolog. Irta és előadja B. Józsa Gyula. — 2) Feltékenység. Bohózat 1 felvonásban. — Szereplők: Balázs Ákos, mérnök — Simon Miklós. Lenke, felesége — Siposs Ilonka. Makár Béni, rajzoló — Pavelka Frigyes. Pista, inas Kovács Gábor. Juci, szobaleány — Makay Rózsika. — 3) Monológ. Előadja Tráger Ilonka. — 4) Kuplák. Előadja Sztójadinovits Klementin. — 5) Damauskus felé, dialog. Előadja Makai Maca és Elekcs Sándor. — 6) Abránd, magyar népdalok felett. Zongorán előadja Sarkadi Boriska. — 7) Komédiások. Elekték 1 felvonásban. Szereplők: Bornemissza Lajos, szolgabíró — Scheffler Dezső. Agota, felesége — Molnár Terike. Katinka, fogadott leánya — Babuczay Erzsike. Kálmán, fia — Sylveszter Domokos. Zordi Edömér, színész direktor — Rácz Béla. Jácintfi Tibor, Lejtényi Bandi, színészek — Kovács Gábor, Pavelka Frigyes. Ferencz, huszár — Karácsonyi Zachar. — Akik tévedésből meghívót nem kaptak, azok forduljanak Hary Márton utján a rendezőséghez.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mély bánatomban vérző szívem s lelki nyugalomom megtörtött, zilált állapotában nem bírok erővel arra, hogy imádott drága nőm halála alkalmából a meghatározott módon és nagy mértékben nyilvánuló részvétért kifejezzem háláérzetemet azon családoknak, egyeseknek és kartársaimnak, kik a boldogult temetésén való megjelenésével, koszorú küldésével és részvétnyilatkozatukkal fejezték ki kegyeletüket a megboldogult iránt és részvétüket irányomban. Fogadják mindezekért mélyen érzett hálás köszönetemet. Némethy Zsigmond.

— **Jönnek a színészek.** Szabadhegyi Aladár színtársulata december hó közepén megkezdte városunkban előadásait. Mint lapunkat értesítik, a tevékeny igazgató társulatát egészen újból szervezte, — azon tagokból, akik közelebbi itéltekor a társulatban voltak, kevesen és csak a jobb erők maradtak benn. A társulat primadonnája Sebestyén Mariska lesz, kit az igazgató most szerződte tett s aki a „Bob herceg“-ben lépett fel Nagyabányán nagy sikerrel. A műsor a legjobb újdonságokat foglalja magában. „Varázskeringő“, „Bákirályi“ operettek, „Helyreasszony“ népszimű, „Tolvaj“, „Fátum“, sziművek, „Nászinduló“, „Josette kisasszony“, a feleségem, vigjátékok. A társulat titkára, Pintér Dezső a napokban a bérletgyűjtést meg is kezdi.

— **Halálozás.** Özv. Brösztel Jakabné szül. Oravecz Katalin, életének 73-ik évében folyó évi december hó 1-én, Margitán elhunyt. Halálát gyászolják: Andre, Lajos, Kata, gyermekei. Brösztel Anna, Brösztel Jolán,

Brösztel Erzsike, Simay Ernő, Simay Matild, unokái. Brösztel Endréné, menyé. Simay Gerő, veje.

— **Nyilvános köszönet.** A helybeli állami felső leányiskola által folyó évi december hó 1-én rendezett jótékonyestély ifjúsági előadásán felülfizettek: Némethy Zsigmond és N. N. 1—1 K, Keller Márton, N. N., N. N. 20—80 f, N. N. 30 fillért. Fogadják a szíves felülfizetők, valamint mindazok, akik szíves érdeklődésükkel és megjelenésükkel az estélyi erkölcsi és anyagi sikerét előmozdították, a tantestület hálás köszönetét.

— **Rendőrtisztviselők gyűlése.** A Magyarországi Rendőrtisztviselők Országos Egyesülete 1907. évi december hó 17-én délelőtt 10 órakor kezdődőleg és a szükséghez képest a következő napokon, Budapest székesfővárosban, Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegye dísztermében alakuló közgyűlést tart, melyre a meghívókat a MROE-nek nevében Hegedűs Sándor, marosvásárhelyi főkapitány, id. elnök aláírásával a napokban küldték szét. — 1) A közgyűlést megelőzőleg, 1907. december hó 16-án délután 5 órakor a Pannonai szálló külön termében az országos kongresszus által megválasztott tisztviselők és választmányi tagok ülést tartanak. Kértenek a tagok a pontos megjelenésre. — 2) Ugyanaz nap este 8 órakor a Pannonia szálló külön termében ismerkedő estély. Etkezés étlap szerint. — 3) A közgyűlés első napján, december 17-én este 8 órakor a Royal szállóban díszvacsora; terítékenként 5 korona. Ezenkívül az alakuló gyűlés költségeire fejenként minden résztvevő tag 2 korona összeget fizet. Az összesen 7 koronát kitevő pénzt Székely Vladimír államrendőrségi fogalmazó, a „Közbiztonság“ szerkesztője, Budapest (főkapitányság) cím alatt előre beküldeni kell.

— **Hazai ipari beszerzési források.** A m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatója, dr. Kovács Ferenc a napokban küldötte szét az országban készülő ipari készítmények mutatóját, mely 192 sűrűn nyomtatott oldalon sorolja fel azon hazai ipartelegeket és kereskedéseket, amelyekben a hazai ipar termékei beszerezhetők. A praktikus összeállítású könyv tárgymutatója mindenkinek könnyen feltalálhatóvá teszi a neki szükséges iparcikk beszerzési forrásának megtalálását. Ajánljuk e könyvet olvasóink figyelmébe. A m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatósága (Budapest, V., Akadémia-utca 3. szám) nemcsak ezen címtárt küldi meg a hozzá fordulóknak, hanem mindazon esetekben, midőn kétség fogrog fenn az iránt, hogy valamely iparcikket hazai iparos, vagy gyár készít-e, a legnagyobb készséggel nyújt felvilágosítást.

— **Országos kiállítás Kolozsvárott.** Kolozsvár város érdekelt közigazgatási körei a pécsi és más városok kiállításainak sikerén felbuzdulva, elhatározták, hogy 1910-ben Kolozsvárott országos kiállítást rendeznek. Az akció hónapok óta folyik s ma már úgy áll a dolog, hogy körülbelül meg is valósul a terv. Az érdekelt körök ugyanis a kereskedelmi és iparkamarában pénteken értekezletet tartottak, amelyen Fekete Nagy Béla, helyettes polgármester ismertette a mozgalom mibenállását. Nagyszabású referációját azzal a kedvező bejelentéssel végezte, hogy értesülése szerint a kormány hajlandó volna a kiállítás költségeihez ötszáz ezer koronával hozzájárulni. A hírt az értekezlet nagy örömmel vette és nyomban elhatározták, hogy most már komolyan hozzálátnak a kivitelhez. A kiállításon első sorban a kolozsvári és erdélyi ipart mutatnák be, de bemutatnának olyan iparágakat is, amelyeket Magyarországon, vagy egyáltalán nem, vagy csak kevésbé kultiválnak.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserű viz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és emlitésre méltó kellemes ízével fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserű vizet. 31—

— **Szállítási kedvezmény vetőmagra.** Kossuth Ferenc, kereskedelmi miniszter több vármegye gazdasági egyesületéhez rendeletet intézett, amelyben tudatja, hogy a vetőmag hiányra való tekintettel megengedte, hogy a hatósági megrendelésre, vagy a főispáni megbízás folytán, a gazdasági egyesület által tett megrendelésre, az illetők címe alatt feladásra kerülő buza, rozs, árpa, zab vetőmag küldemények után a vasutak a rendesnél jelentősen kisebb díjtételt számítsanak fel. A fuvardíjengedményt a vasutak a fuvarlevelek bemutatása után utólag fizeti vissza a gazdasági egyletnek, vagy a vetőmag megrendelő hatóságnak.

— **A hétről.** A szomszéd vármegye egyik nyomdájából koszoszalagot nyomtak. Felírás lett volna: „Viszontlításra.“ Utólagosan telefonáltak, hogy a szó után jöjjen: „az égben“ ha még hely van. A koszoszalag a következő felírással látott napvilágot: „Viszontlításra az égben, ha még hely van.“

— **Kedvezményes szállítás.** Kereskedelemügyi m. kir. miniszter 87,792. számú leirata kapcsán értesítjük a gazdaközönséget, hogy az országban mutakozó takarmányhiányra való tekintettel, a mezőgazdasággal foglalkozó gazdák részére takarmányozási célra rendelt korpa, olajpogácsa, árpa, dara, kukorica dara és malomkonkolyra nézve 10,000 kilogrammért való szállításnál 15% díjkezdményt engedélyezett. Azon kisgazdák, akik egy egész kocsi rakományt nem tudnak rendezni, azok társulás, vagy pedig a gazdasági egyesület által kiállított igazolvány igénybe vétele útján tarthatnak számot a kedvezményes szállításra. Ezen kedvezmény folyó évi november hó 20-tól 1908. április hó végéig érvényes. Zilah, 1907. november hó 23-án. Fényes Károly, gazdasági egyleti titkár.

— **A kártékony rovarok irtása.** A mezőrendőri törvény értelmében minden birtokos köteles az ősz folyamán a belsegekben, majorokban, szőlőkben, gyümölcsösökben és kertekben levő fűt és bokrait a kártékony rovaroktól és hernyóktól, hernyó- és darázs-fészkektől, ugyszint a lepkefajásokról megtisztítani és az összegyűjtött hernyókat, rovarokat, hernyó- és darászfészkeket elégetni. A később mutakozó kártékony rovarokat és hernyókat, darázsakat, cserebogarakat tömegesen megjelenésük alkalmával újból kell pusztítani. Az irtás módjáról a községi elüljáróságoknál (Budapestén a kerületi elüljáróságoknál) bárki díjmentesen kaphat utmutatást. Bővebb felvilágosítást pedig a m. kir. rovarügyi állomás hivatalos helyiségében (Budapest, II., ker. Törökveszdlő Debrő-ut 113. sz. alatt) kaphatnak az érdekeltek. Akik az irtást elmulasztják, azokat 100 koronáig terjedő bírsággal fogják büntetni és az irtást az ő költségükre a hatóság fogja elvégeztetni.

— **A férfi kötelesség határa.** A Kuria 1907. október 19-én 2925. sz. a. a következőt mondotta ki: A férj feleségét csak a házasság természetéhez, a férj polgári állásához, vagyonához és keresetképeségéhez mérten köteles eltartani; tehát csak arra köteles, hogy nejt a fenti körülményekhez illő tartásban részesítse és így azokhoz mérten feleségét illendő ruházattal is ellássa; ellenben nem kötelezhető arra, hogy nejt a pazarlás fogalma alá eső fényűző módon lássa el ruházattal, amiből következik, hogy a férj nejtének pazarlás fogalma alá eső megrendeléseit csak abban az esetben felelős, hogy ha ő (a férj) azok megrendeléséhez, vagy átvételéhez valamely jogi hatályu ténnyel előzetesen, vagy utólag hozzájárult.

— **A gyufa hetvenöt éves.** Hetvenöt éve annak, hogy Krämerer Frigyes porosz alattvaló fogságában, 1832. év november havában a gyufát feltalálta, annak értékesítésétől azonban szigorúan eltöltötték. Az első gyufagyárat csak az ő halála után, 1857-ben állította fel az angol Holden, ki ezzel milliókat szerzett.

— **A Zenelő Magyarország** közkezdelt zeneműfolyóiratnak a most megjelent 348-ik füzeté, mint rendesen, gazdag, érdekes zeneműjajdonságokkal bővelkedik. Tartalmazza Heidelberg Albert — Herodek Sándor „Az ültetvényes“ (farmer) egy ur és egy hölgy által előadott tréfás dalos párjelenetét. II. Elkmann Károly két bájos finn népdalát hegedűre, zongorakísérettel. III. Zuboff Miklós melabus, dallamgazdag „Orosz keringő“-jét zongorára. — Az ügyesen szerkesztett, életrevaló folyóiratot, mely ma már majd csaknem minden magyar zenecsalád zongoráján feltalálható, — felesleges ajánlanunk. Gazdag, értékes tartalma és mesés olcsó ára önmagát ajánlja; csak még annyit azoknak, kik nem ismernék, hogy egy negyedéven 6 ily gazdag tartalmu füzet jelenik meg, s így a legszebb zenemű újdonságot kapja az előfizető 3 korona negyedévi előfizetésért. Előfizetések a most folyó XIV. évfolyam 58-ik (okt.-dec.) évfolyamára a „Zenelő Magyarország“ (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalához, Budapest, VIII., József-körut 24. intézendők.

— **Tanítók fizeteskiegészítése.** A nem állami elemi iskolai tanítók részére a 1907. évi XXVII. t.-c. által biztosított fizetés és korpótlék kiegészítési államsegély engedélyezését célzó kérvényeknek helyes megszövegezése és a szükséges okmányokkal való felszerelése utmutatójául „Allamsegély kérvény és mellékletei“ címmel Gyerkes Mihály székelyudvarhelyi igazgató-tanító egy instrukció jellegű, értékes és minden esetben igen előnyösen használható tájékoztató füzetet szerkesztett és adott ki. Ismerteti ebben az államsegély kérvény alaki kellékeit, a kérvényezés eseteit, a csatolandó okmányok kiállítási és melléklési módokat, az kérvényminitákat, közli a beszerzendő tanszerek és butorok hivatalos jegyzékét, a lakbérrosztályba sorozott helységek névsorát s csatolja egyúttal e füzethez a helyi adatokkal kitöltendő kérvény melléklési nyomtatványlapokat is. Ara 2 korona. Megrendelhetők a szerzőnél Székelyudvarhelyen.

— **Vetőmagvak.** (Mauthner Ödön tudósítása.) A rossz pénzviszonyok nagyon kedvezőtlenül folynak be a vetőmagvak forgalmára, amennyiben a vásárlásra való hajlandóság a minimumra szállt alá. Ha 3—4 havi hitel engedélyeztetnék, akkor egy-kettőre élénk kiviteli forgalom fejlődne. De a jelenlegi komor viszonyok között az eladók nem hajlandók a hitelnyújtásra. — Lucerna. A fagy beálltával fokozódott ebbeli kínálat egyelőre nemcsak hogy alább hagyott, hanem a mult hétihez képest sőt erősen megcsappant, úgy hogy feltehető, miszerint az árak a legközelebbi időben emelkedni fognak. — Vörös lóhere. A 8 nap óta tartó fagy ezen magfélének kínálatát sem növelte. Akik fölismerték a viszonyokat, azokat nem lepi meg, hogy a most piacra kerülő áru legnagyobb része nagy arankás, az árak hanyatlása ennek folytán szintén csak ilyen magra vonatkozik, míg ellenben az arankamentes és arankamentesíthető mag mult heti jegyzései semmit sem csorbultak. — Angol perjemagnak árai emelkednek. — Bükköny szilárd. — Lucernamagnak nincs semmi kereslete. — Jegyzések nyers áruért 100 kilónként Budapestén érte: Vörös lóhere, természetűtől arankamentes 156—166, Vörös lóheremag kis arankás 148—152, Vörös lóheremag 142—145, Lucerna természetűtől arankamentes 150—155, Lucernamag arankás 140—145, Biborhere 38—40, Baltacim 32—34, Őszi borsó 17—18, Őszi búkköny 22—24, Szószós Tavaszibúkköny 36—40, búkköny 18—19, Muhar 15—16.

— **Ragályos betegségek.** Folyó évi december hó 1-iki állapotnak megfelelőleg a „Földmívelésügyi Értesítőbe“ az állategészségügyi kimutatás Szilagyvármegyéről a következő hivatalos adatokat közli: Lépfene: Mocsolya, Vármező. — Veszettség: Magyaregregy. — Sertésorban: Hadad, Gurzófalva, Zsákfalva 9. u. — Sertésvesz: Alsó-bán 2 u., Bagolyfalu, Egerbegy, Hadad 9 u., Hadadgyörtelek, Hadadnásad 4 u., Nagyszeg, Ormányes, Szamosujlak, Szi-lagyecseh, Szilagyseg, Tóhát, Leesmér 3 u., Erszentkirály, Magyarcsaholy 5 u., Bodja, Cigányi, Csömörölő 12 u., Egrespatak 4 u., Erked 21 u., Kirva 6 u., Ördögkut 2 u., Dabjon, Kisgoroszló 5 u.

A számarköhögést

a gyermekek ezen ismert remét a SCOTT-féle Emulsió minden esetben sikeresen gyógyítja. A SCOTT-féle Emulsió a legjobb szer gyenge, beteges gyermekek gyógyítására, kiknek gyorsan visszaadja

rózsás kerek arcukat.

Rendkívüli gyógyiskere és erősítő hatása abban leli magyarázatát, hogy a legjobb, legtisztább és leghatásosabb anyagokból állítják össze, melyek a SCOTT-féle eljárás folytán izletes, könnyen emészthető Emulsióvá válnak

A SCOTT-féle Emulsió felnőtteknek s aggnak épp oly jó és hatásos, mint gyermekeknek.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f.

Kapható a gyógyszerárakban.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BÖLÖNI SÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Szőlőoltványok

miniszterileg előírt minőségben, 22 faj csemege, 28 borsfajban, háromféle alanyon, fajtisztán meszes talajra is.

Gyökerez vasszó Portalis, Solonis, Monticola, Aramon, Rupestris, Ganzin Nro. 1. és 2. kapható

Vállalati szőlőtelepnl

Billéd, Torontál megye.

Legolcsóbb árak!

Készlet: 419,000 oltvány, 250,000 gyökerez.

Árlap ingyen.

4—12

Az intézőség.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem Szilágysomlyó város és vidéke közönségét, hogy helyben, a Báthory-körben, a városi szálloda és gimnázium közt levő helyiségben egy, a mai kor igényeinek megfelelő

könyv, papír és diszműáru kereskedést,
könyvkötészetet,

könyvnyomdai munka vállalatot létesítettem.

Kérem a tisztelt közönség jóindulatu pártfogását.

1—3

Tisztelettel:

STERNBERG IGNÁCZ.

Főüzlet: Szilágysomlyón. Fióközlet: Élesden.

Nagyon szép, tiszta faj

sárga Orpington

kakas és jérce kapható —
a kakasnak darabja 5 ko-
rona, a jérceének darabja 3
koronáért

ifj. Nagy Ferencnél

3— Szilágynagyaluban.

A NAP és A HIR a 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések leghívebb, legtűzesebb szószólója.

A magyar újságírás szenzációi!

A magyar közönség legkedvesebb lapjai.

○○ Tessék mutatós számot kérni! ○○

A NAP
újságvállalat lapjai:

A NAP.

A NAP újságvállalat ESTI LAPJA.

Előfizetés:

Egész évre . . . 16 K.
Félévre . . . 8 K.
Negyedévre . . . 4 K.
Egy hónapra . . . 1.40 K.

Egy szám ára 2 krajcár.

A HIR.

A NAP újságvállalat REGGELI LAPJA

Előfizetési ára:

Egész évre . . . 16 K.
Félévre . . . 8 K.
Negyedévre . . . 4 K.
Egy hónapra . . . 1.40 K.

Egyes szám ára Budapest és vidéken **2 krajcár.**

FIDIBUSZ.

A NAP újságvállalat ÉLCLAPJA.

Előfizetési ára:

Egész évre 6— K. Negyedévre 1.50 K.
Félévre 3— K. Egy hónapra —50 K.

Egyes szám mindenütt 5 krajcár.

Aki a »FIDIBUSZ«-ra legalább félévre előfizet, ingyen kapja az 1908. évre szóló díszes »Fidibusz«-naptár-t.

Szilágysomlyói járás főszolgabírájától.

3602—1907. kg. sz.

Pályázati hirdetmény

A lemondás folytán megüresedett halmosdi kör **aljegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ez elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. §., illetve az 1900 évi XX. t.-c. 3. §-ban körülírt képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi december hó 16-ig nyújt-
sák be, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

Javadalmazás:

1) Törzsfizetés . . . 1000 korona.
2) Lakbér . . . 100 korona.

Összesen: . . . 1100 korona.

A választás iránt később fogok intézkedni.

Szilágysomlyó, 1907. november 12.

3—3

Nagy Gyula,
főszolgabíró.

Szilóoltványokat

szállít, fajtisztaságért jótállva, legdu-sabb választékban a már évek óta első-nek és legmegbízhatóbbnak ismert

Küküllőmenti első szilóoltványtelep

tulajdonos: Caspari Frigyes,
Medgyes, 106. sz. (Nagyküküllőmegye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben találhatók az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennélfogva minden szilóoltványos megrendelésnek megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizony-ságot szerezhetsz magának fenti szilóolté-
peltétlen megbízhatóságáról. 10—20

Iroda áthelyezés!

GOLDBERGER A. V.

özég tisztelettel értesíti m. t. ügy-
feleit, hogy **35 év óta fenálló**

Hirdetési irodáját

(jelenleg Budapest, IV. Váci-utca 20 sz.)

1907. évi november hó 10-én

saját házába

Budapest, IV., Molnár-utca 38.

helyezi át.

Hirdetések felvétele a világ összes lapjai és naptárai részére.

Eladó ház.

Szilágysomlyón, a Magura-utcában levő **házas telkem szabad kézből, jutányos áron eladó.** A telken van: az utca felőli részen 4 szoba, — belső épületben 3 szoba, konyha, kamara, — külön épületben egy kis szoba, — 18 méter hosszúságú sziklába vágott száraz pince, melyben három sor hordó fér el, előtte tágas kocsai szín, — egy 4 lóra való istálló, — 8 méter hosszú, esérép-pel fedett tengeri góré, alatta köből ki-rakott szeméttartó, — és egy 100 hek-toliternyi ürtartalmu esőviztartó medence.

Bővebb felvilágosítást nyujt

Bölöni Sándor,
ügyvéd.

12,116—1907. tkvsz.

Hirdetmény.

Nagyderzsida község telekkönyve bir-tok szabályozás következtében átalakítat-tott és ezzel egyidejűleg azokra az in-gatlanokra nézve, melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cikk a tényleges bir-tokos tulajdonjogának bejegyzését rende-lik, az 1892. évi XIX. t.-c.-ben szabá-lyozott eljárás a telekjegyzőkönyvi be-jegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1) Hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-c. 15. és 17. §§-ai alapján, ide értve e §-oknak az 1889. évi XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t.-c. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-c. 7. §. a) és az 1891. XVI. t.-c. 15. §. b) pontja alap-ján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t.-c. 22. §-a alapján történt tör-lések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis **1908. évi augusztus hó 1. napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatóság-hoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabitható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a har-madik személynek, aki időközben nyilván-könyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2) Hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-c. 16. és 18. §§-ainak esetei-ben, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-aiban fog-lalt kiegészítéseit is, a tényleges bir-to-
kos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásokat hat hónap alatt vagyis 1908. évi augusztus hó 1. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabitható záros határidő eltelte után indított.

3) Hogy mindazok, akik a telek-könyvi átalakítása tárgyában tett intéz-kedések által, nemkülönben azok, akik az 1) és 2) pontban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. t.-c. szerinti el-járás és az ennek folyamán történt be-jegyzések által előbb nyert nyilván-könyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik a tulaj-donjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-c. 16 §-a alapján történt bejegyzést sérelmesnek vélik, e tekintetben felszóla-lásukat tartalmazó kérvényüket a telek-könyvi hatósághoz hat hónap alatt, va-gyis 1908. évi augusztus hó 1-ső nap-jáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabitható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbe jött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a tör-vény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül tá-madhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a fe-lek, akik a hitelesítő bizottságnak ere-deti okiratokat adtak át, hogy ameny-nyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvihetik.

Szilágysomlyón 1907. évi november hó 14. Kir. járásbíróság mint tkvi hatóság.

3—3 KRASZNAY SÁNDOR,
kir. járásbíró.

A REKLÁM

Állandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalat-nak, üzletnek a lelke, rugója, az élető eleme. Hogyan, hol és mikor hirdethető legsi-keresebben, legjobban és legolcsóbban, meg-tudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál

tulajdonos **LEOPOLD GYULA** szerkesztő

Budapest, VII., Erzsébet-körút 41.,

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelki-
ismeretességgel, pontossággal és olcsón
eszközölnék hirdetéseket és reklámokat az
összes budapesti, vidéki és külföldi lapok-
ban és naptárakban.

**Költségvetések
és tervezetek ingyen!**

Hirdetések

a „Szilágy-Somlyó“ ré-
szére jutányos áron vé-
tetnek fel a kiadóhiva-
talban.

